

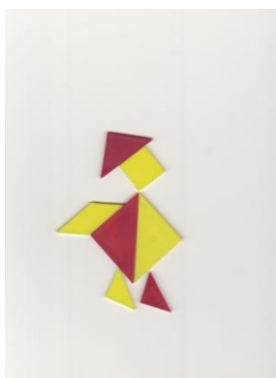
Rodina a škola č. 6/2014

Poznáte múdry hlavolam tangram?

Vo štvrtom čísle časopisu Rodina a škola bol predstavený múdry hlavolam tangram, ktorý znamená ideálne prepojenie hry a učebnej pomôcky. Rozvíja priestorovú predstavivosť, fantáziu, logické a tvorivé myslenie, ale aj komunikáciu, bohaté vyjadrovanie, emocionalitu.

Tangram v penovom vyhotovení je vhodný aj pre najmenších (približne od troch rokov). Obrisy obrazcov (asi 250), ktoré sa dajú vyplniť dielikmi tangramu, rozvíjajú u detí priestorovú predstavivosť a ďalšie spomínané atribúty. Táto hra účinne prispieva aj k lepším výsledkom v geometrii. V predošlom článku boli uvedené pravidlá hry, ako aj stratégie oboznámenia sa s tangramom.

Množstvo podnetov na rozvíjanie priestorovej predstavivosti nám poskytuje už aj jeden hlavolam tangram.

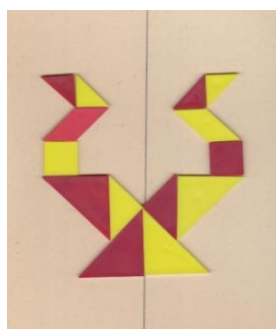

školák s aktovkou

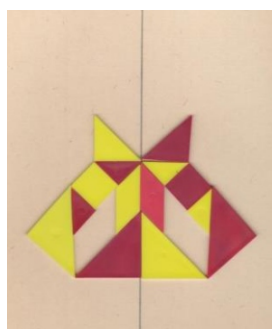

vtáček-letáček

Väčší rozmer uplatnenia našej predstavivosti a fantázie poskytuje viacero tangramov. Napríklad s dvoma tangramami sa môžeme venovať propedeutike osovej súmernosti. Menším deťom môžeme vysvetliť, že skladáme rovnaké obrázky, akoby sme ich videli v zrkadle.

húsky obrátené k sebe chrbtom

váza

Túto úlohu môžeme realizovať ako hru, kde dvaja hráči postupne prikladajú k „zrkadlu“ rovnaké dieliky tangramu. Výsledný obrazec môžeme následne pomenovať, porozprávať sa o ňom, prípadne vymyslieť o ňom príbeh alebo rozprávku. Ak vznikne abstraktný obrazec, ktorý nám nič konkrétne nepripomína, môžeme ho situovať do krajiny Fantázie.

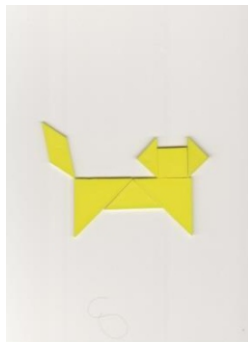
Mimoriadny prínos tangramu znamená aj možnosť vymýšľania tangramových rozprávok. Umožňujú totiž okrem rozvíjania spomínaných faktorov aj rozvíjanie emocionality, komunikácie a poskytujú aj námet na zdramatizovanie príbehu.

Pohodlne sa usadte za stolíkom, na ktorom si môžete počas rozprávania rozprávky skladať obrázky z tangramu, o ktorých bude reč, a môžeme začať.

Rozprávka o zvieratkách alebo My sme milé zvieratká

Na čistinke v lese sa stretli zvieratká. Potešili sa z krásnej prírody okolo seba a začali sa rozprávať. Psík hovorí: „Keď tak rozmýšľam, mňa majú deti aj dospelí asi najradšej. Som verný priateľ človeka, viem dokonca pomáhať aj ako vodiaci pes, strážim dom, viem sa aj hrať a ešte veľa iného.“

Poskladajme si teraz z tangramu psíka.

Mačička sa pridala: „Ja veru myslím, že najradšej majú mňa. Som milá, prítulná, krásne mňaukám, mám hebký kožušok, všetci majú zo mňa radosť.“

Poskladajme si teraz z tangramu mačičku.

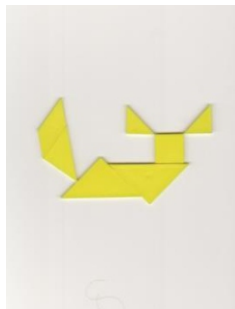
Zajko sa nedal: „Len sa toľko nechváľte. Aj mňa majú všetci veľmi radi. Mám krásne dlhé uši, výborne skáčem, aj v mnohých rozprávkach sa o mne dočítajú.“

Poskladajme si teraz z tangramu zajka.

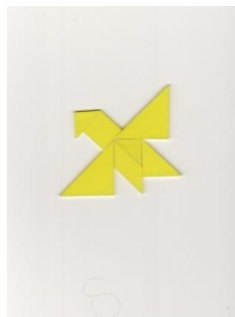
Hneď nato sa ozvala líška: „Keď ide o rozprávky, určite viem ja. Aj keď som niekedy falošná a prefíkaná, ale zas bystrá a šikovná a sú o mne aj bájky. A okrem toho som krásne ryšavá.“

Poskladajme si teraz z tangramu líšku.

„Je tam toho. Hovorte si, čo chcete. Ale ja viem lietať a pozerám sa na vás všetkých z výšky,“ ozval sa holúbok. „Mňa majú naozaj všetci radi, lebo som symbolom priateľstva a mieru.“

Poskladajme si teraz z tangramu holuba.

A ďalšie zvieratká sa pridávali a každé našlo niečo, prečo je obľúbené, užitočné a prečo ho majú deti aj dospelí radi. To ich tak potešilo, že sa na lúčke radostne roztancovali.

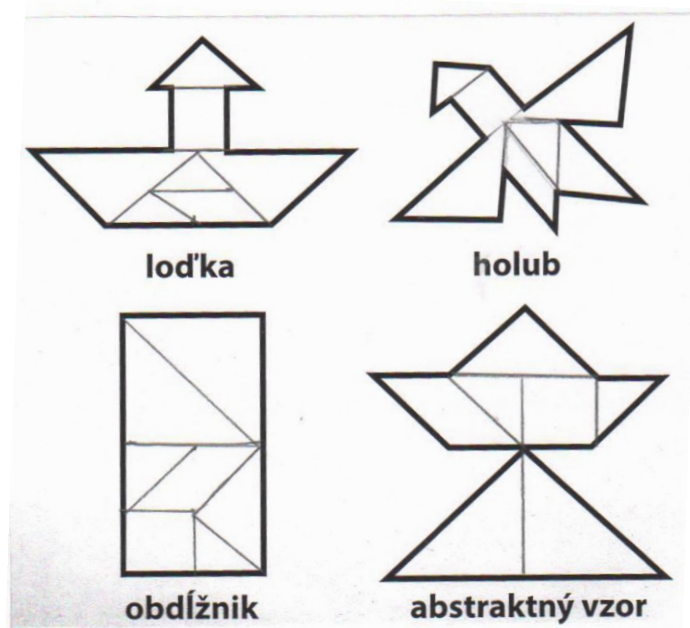
Porozmýšľajte a pridajte ďalšie zvieratká. Poskladajte ich z tangramu a prípadne dokreslite, aby mali vernejšiu podobu. A potom si vymyslíte ďalšiu, celkom inú rozprávku, kde budú vystupovať napr. postavičky zostavené z tangramu.

Verím, že vás tangram zaujal a zažijete s ním veľa príjemných chvíľ.

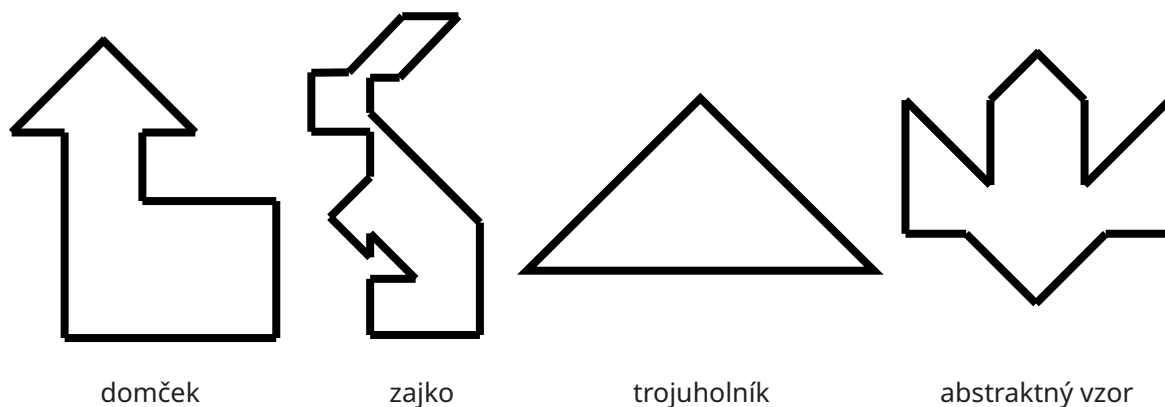
Aj J. A. Komenský by určite ocenil, že s tangramom sa dá realizovať škola hrou. Deti sa hrajú, pritom si rozvíjajú mnohé schopnosti a ani nezbadajú, že sa aj učia. Rozvíjajú si jemnú motoriku, psychomotoriku, predstavivosť, logické a tvorivé myslenie a podobne. Intuitívne vnímajú geometrické pojmy, ako je napr. zhodnosť, podobnosť, a neskôr ocenia aj svoje lepšie výsledky v geometrii.

Vo 4. čísle Rodiny a školy sme uverejnili obrazce z tangramu, ktoré bolo treba poskladať a riešenia poslať do redakcie. Úspešným riešiteľom blahoželáme.

Riešenia zadaných obrazcov:

Zadanie ďalších obrazcov:

Ponúkame vám hru tangram na prázdniny. Poteší vás, zabaví a ešte aj naučí a rozvinie už spomínané dôležité vlastnosti a schopnosti. Veľmi rada vám doprajem zažiť skvelý pocit z poskladania obrázku, čo oceníte najmä vtedy, keď sa s ním aj trochu potrápíte a nepodarí sa to hneď. Netreba sa vzdávať a úspech sa určite dostaví. To platí často aj v živote.

doc. RNDr. Viera Uherčíková, Csc.,

Katedra algebry, geometrie a didaktiky matematiky FMFI UK